

МХ ЕРС – МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ а.д. ТРЕБИЊЕ
Комисија за праћење провођења и примјену
Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“

Број: 01-78-17/22

Дана, 16.06.2022. године

З А П И С Н И К

са 4. сједнице Комисије за праћење провођења и примјену
Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“

одржане дана 16.06.2022. године у Угљевик у (пословне просторије ЗП „РиТЕ Угљевик“ а.д. Угљевик), са почетком у 11,00 часова.

Сједници Комисије присуствују:

1. Бранислав Ђокић, ЗП „РиТЕ Угљевик“ а.д. Угљевик, испред Послодавца, председавајући,
2. Маја Колак, ЗП „ХЕ на Требишњици“ а.д. Требиње, испред Послодавца, члан,
4. Зоран Мићановић, Синдикални одбор радника „ЕРС“, испред Синдиката, члан,
5. Марица Бубуљ, ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, испред Синдиката, члан и
5. Ранко Шопин, ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, секретар Комисије.

Одсуство су оправдали Наташа Кујунџић и Дарко Крунић. Председавајући Комисије констатује да су испуњени услови за одржавање данашње сједнице у смислу Пословника о раду Комисије, па исту отвара и предлаже сљедећи

Д Н Е В Н И Р Е Д

Ад. 1: Усвајање записника са 3. сједнице;

Ад. 2: Разматрање приједлога Пречишћеног текста Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“, односно евентуалног анекса на важећи текст колективног уговора;

Ад. 3: Разматрање приспјелих захтјева и

Ад. 3: Разно.

Предложени дневни ред је једногласно усвојен, након чега је Комисија прешла на рад по појединим тачкама.

Тачка 1. Усвајање записника са 3. сједнице

Председавајући Комисије даје текст записника на гласање, те сви члаови Комисије једногласно исти усвајају и доносе

1. ЗАКЉУЧАК

УСВАЈА СЕ записник са 3. сједнице Комисије за праћење провођења и примјену Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“, одржане 24.02.2022. године.

Овим је исцрпљена ова тачка дневног реда, па се прелази на сљедећу.

Ад. 2: Разматрање приједлога Пречишћеног текста Колективног уговора МХ „ЕРС“, односно приједлога анекса на важећи текст Колективног уговора

Предсједавајући Комисије најприје констатује да је Влада Републике Српске донијела Одлуку о измјени одлуке о најнижој плати у Републици Српској за 2022. годину, број: 04/1-012-2-15474/22 од 19.05.2022. године, објављену у „Сл. гласнику Републике Српске“, број 45/22. У предметној одлуци је утврђена најнижа плата у износу од 650,00 КМ, умјесто досадашњих 590,00 КМ. Тиме је отворено питање износа плате за раднике из I и II групе сложености послова из члана 64. став (1) Колективног уговора (члан 10. Анекса I Колективног уговора). Наиме, по члану 69. став (1) Колективног уговора, (члан 14. Анекса I Колективног уговора) најнижа плата код Послодавца утврђује се у износу утврђене најниже плате у Републици Српској, увећане за најмање 30%. С обзиром да се напријед поменуту одлуку Владе, назначене I и II, па могуће и III група сложености послова, би морале да имају већи коефицијент сложености, а да би одредба члана 69. Колективног уговора била правилно примијењена. У том смислу, ваљало би измијенити члан 64. став (1) у погледу висине коефицијената за поменуте групе сложености те евентуално остале групе сложености, или измијенити одредбу члана 69. Колективног уговора, ако се неће мијењати напријед поменути члан КУ. Након краће расправе Комисија је једногласно донијела

1. ОДЛУКУ

ПРЕДЛАЖЕ СЕ да учесници у закључивању Колективног уговора приступе измјени истог, тј. да усвоје његов Анекс II, на један од два сљедећа начина:

- 1) Измијенити одредбу члана 64. став (1) Колективног уговора (члан 10. Анекса I Колективног уговора) на начин да се повећају коефицијенти сложености за раднике из I и II групе сложености послова, уз размарање исте потребе за III и остале групе сложености а због уједначавања висине коефицијената по групама сложености,
или
- 2) Измијенити одредбу члана 69. став (1) Колективног уговора (члан 14. Анекса I Колективног уговора) тако да се другачије усклади са износом најниже плате у Републици Српској.

Надаље, предсједавајући скреће пажњу да је уочено да би одредбу члана 125. Колективног уговора ваљало измијенити, јер је у супротности са чланом 132. Закона о раду. Тачније, поменута одредба Колективног уговора је неповољнија у односу на назначену одредбу Закона о раду, а то изричито није дозвољено по члану 9. став (1) Закона о раду. Такође у члану 132. Колективног уговора стоји да, уколико Законом и Општим колективним уговором буду предвиђена већа права радника од права која су утврђена Колективним уговором, примјењиваће се одредбе Закона и Општег колективног уговора.

Дакле, у члану 125. Колективног уговора стоји: „ У случају, рада од куће’, радник остварује право на уговорену плату, с тим што се не обрачунава и не исплаћује накнада за топли оброк

и накнада превоза до/са посла“. С друге стране, у Закону о раду, одјељак „Друга примања по основу рада“ у члану 132. став (1) тачка 4) стоји да послодавац раднику исплаћује „трошкове једног топлог оброка за вријеме једног радног дана,..., уколико код послодавца није организована исхрана радника“. Јасно је да ни у овој одредби, нити на било којем другом мјесту законодавац не прави разлику у погледу мјеста гдје се рад обавља, већ обавезу исплате трошкова топлог оброка веже искључиво за чињеницу да је радник радио за послодавца па му за тај дан припада накнада трошкова оброка, уколико код послодавца није организована исхрана радника. Пошто је овдје, очигледно, за радника повољнија одредба члана 132. став (1) тачка 4) Закона у односу на члан 125. Колективног уговора, остаје да се одредба Колективног уговора усклади са Законом, како би се избјегле могућа различита тумачења, па и неједнако остваривање права радника. С обзиром на све изнесено Комисија једногласно доноси

2. ОДЛУКУ

Предлаже се усвајање Анекса II Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“ у којем ће, у члану 125. основног текста, иза ријечи „исплаћује“ бити брисане ријечи „накнада за топли оброк и“, тако да та одредба гласи:

„ Члан 125.

У случају, „рада од куће“, радник остварује право на своју уговорену плату, с тим што се не обрачунава и не исплаћује накнада превоза до/са посла.“

Предсједавајући Комисије затим подсјећа да је на претходној сједници заузет став да ваља приступити изради пречишћеног текста важећег Колективног уговора, имајући у виду бројне измјене и допуне из Анекса I. У смислу наведеног, присутни разматрају текст приједлога Пречишћеног текста, који је припремио секретар Комисије. Након краће расправе, једногласно констатују да је предметни тест прихватљив, али да околности, које су настале у међувремену, а видљиве су и из усвојених одлука на овој сједници, изискују нове измјене и допуне колективног уговора. Стога би било непрактично усвајати пречишћени текст, јер би након његовог ступања на снагу, а у смислу правила нормативне технике, требало приступити усвајању новог Колективног уговора, пошто се пречишћени текст, по поменутих правилима не може мијењати.

С обзиром на све изнесено Комисија једногласно доноси

3. ОДЛУКУ

Припремљени приједлог Пречишћеног текста Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“ се усваја и користиће се као незванична (радна) верзија, а за евентуалне интерне потребе прегледнијег сагледавања одредби Колективног уговора, те као основа за званично усвајање таквог документа када за то буду створени сви објективни услови.

Овим је исцрпљена ова тачка дневног реда, па се прелази на сљедећу.

Ад. 2: Разматрање приспјелих захтјева

Предсједавајући Комисије обавјештава присутне да је ЗП „Електробрајина“ а.д. Бања Лука је поднијело захтјев број: 11935/22 од 09.06.2022. год, а који је у Дјеловоднику Комисије евидентиран под бројем: 01-78-16/22 од 10.06.2022. године. Најприје констатује да је исти благовремен, тј. да је поднесен најмање пет дана прије одржавања сједнице, а како је

прописано у члану 8. Пословника о раду Комисије, да је уредан у погледу овлашћења за подношење из члана 7. Пословника, односно да је његов садржај из дјело круга Комисије прописаног у члану 2. Пословника, па се може узети у разматрање.

У захтјеву се тражи став Комисије у погледу сљедећег:

1. У члану 89. став (1) тачка б) Колективног уговора, прописано је да Послодавац радницима исплаћује:

„Накнаду за трошкове једног топлог obroка за вријеме једног радног дана, као и у случају обављања прековременог и интервентног рада дужег од три часа дневно – у висини од 0,75% нето просјечне плате у Републици Српској, остварене у претходној години.“

Имајући у виду да је у члану 3. тачка 1) алинеја 4. Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Сл. гласник РС“, бр. 53/16, 12/22 и 39/22) основица за обрачун накнаде из напријед цитиране одредбе Колективног уговора, утврђена у висини „0,85% просјечне бруто плате у Републици Српској за претходну годину“, а ради разјашњења недоумице која је наступила приликом самог обрачуна накнаде плате по наведеном основу, поставља се сљедеће питање:

Да ли је напријед цитирана одредба Колективног уговора примјенива с обзиром да је у нескладу са напријед цитираном одредбом Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Сл. гласник РС“, бр. 53/16, 12/22 и 39/22), односно да ли је исправно да се у конкретном случају ипак примјењује одредба напријед поменутог Одлуке Владе Републике Српске?

2. Чланом 33. тачка 3) под ђ) Колективног уговора прописано је да се дужина годишњег одмора утврђује тако што се законски минимум од 20 радних дана увећава:

„Добровољном даваоцу крви, који је у посљедњих 12 мјесеци дао крв два или више пута – 2 радна дана.“

Имајући у виду да у пракси постоје захтјеви радника да им се горе поменути период од 12 мјесеци рачуна од дана израде рјешења о кориштењу годишњег одмора за текућу годину, а не период од 12 мјесеци у претходној календарској години како се рачунало до сада, јер радник стиче право на годишњи одмор за текућу годину од дана када иста почне да тече, поставља се сљедеће питање:

Који период од 12 мјесеци се узима као релевантан у предметном случају, односно од када се исти рачуна?

Након детаљне расправе, Комисија је заузела став, односно даје сљедеће

1. МИШЉЕЊЕ

1. Влада Републике Српске је у тачки V Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Сл. гласник РС“, бр. 53/16) прописала да Колективним уговором (...) не могу да се пропишу одредбе којим се раднику даје мањи обим права од оног утврђеног овом одлуком, у складу са Законом. Надаље, Одлуком о измјени Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Сл. гласник РС“, бр. 39/22) прописано је да се у тачки III алинеји четвртој број „0,75%“ замјењује бројем „0,85%“. Поред тога, у члану 21. Анекса I Колективног уговора („Службени билтен ЕРС“, број: 02/22) стоји да се у члану 89. став (1) тачка б) подтачка 1. мијења и гласи: „накнада за трошкове једног топлог obroка за вријеме једног радног дана, као и у случају обављања прековременог и интервентног рада дужег од три часа дневно – у висини од 0,75% нето просјечне плате у Републици Српској, остварене у претходној години.“

Имајући у виду горепоменуте одлуке Владе републике Српске, одредба члана 89. став (1) тачка б) Колективног уговора, мора се ускладити са поменутом Одлуком Ваде Републике Српске, тј. број „0,75%“ треба да буде замијењен бројем „0,85%“. Комисија је спремна да, у правцу напријед наведеног, иницира поступак измјене Колективног уговора.

У међувремену, треба да буде непосредно примјењивана Одлука Владе, као повољнији пропис за радника, који представља супститут Општег колективног уговора, а полазећи од члана 5. и члана 132. Колективног уговора..

2. МИШЉЕЊЕ

2. Питање коришћења права на дане годишњег одмора по основу добровољног давања крви је само наизглед једноставно. Основни проблем се веже за практичну проводивост предметне одредбе уколико би се период од 12 мјесеци рачунао од дана израде рјешења о кориштењу годишњег одмора за текућу годину. Ово произлази из праксе већине Послодаваца, а тиче се тога да се, с обзиром на постојеће електронско праћење података, које се користи код израде рјешења за годишњи одмор, не може са сигурношћу утврдити правилно чињенично стање о термину добровољног давања крви. При томе је посебно важно имати у виду да радник, по Закону, има право на годишњи одмор из текуће године почев од 01. јануара, те се, у принципу, за утврђивање права на годишњи одмор, посматрају релевантни подаци из претходне године. У том погледу је важно да постоји један прецизан термин у односу на који би се утврђивало постојаће прописаних услова. У ситуацији када се рјешење о годишњем одмору, практично, може донијети у било којем моменту током године, укључујући и његове измјене и допуне у погледу термина коришћења истог, немогуће је правилно рачунати дванаестомјесечни период везујући га за термин доношења рјешења, тим прије што то систем не подржава. То би, даље, имало за посљедицу неједнакост у остваривању права на годишњи одмор између појединих радника. Сходно наведеном, Комисија сматра да је оправдано приликом утврђивања права из члана 33. тачка 3) под ђ) Колективног уговора посматрати период од 01.01. до 31.12. претходне године, тј. године која претходи години за коју се утврђује право на коришћење годишњег одмора. У циљу отклањања евентуалних недоумица, Комисија је спремна да у том правцу иницира поступак за потребне измјене спорне одредбе Колективног уговора.

У смислу напријед изложеног 1. Мишљења, са образложењем изнесеним у истом, Комисија једногласно доноси

4. ОДЛУКУ

Предлаже се усвајање Анекса II Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“ тако да, у члану 89. став (1) тачка б) подтачка 1. основног текста, иза ријечи „у висини од“ број „0,75%“ треба да буде замијењен бројем „0,85%“. Тако та одредба треба да гласи:

„накнада за трошкове једног топлог оброка за вријеме једног радног дана, као и у случају обављања прековременог и интервентног рада дужег од три часа дневно – у висини од 0,85% нето просјечне плате у Републици Српској, остварене у претходној години.“

У смислу напријед изложеног 2. Мишљења, са образложењем изнесеним у истом, Комисија једногласно доноси

5. ОДЛУКУ

Предлаже се усвајање Анекса II Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“ тако да, у члану 33. тачка 3) под њ) основног текста, ријечи „последњих дванаест мјесеци“ треба да буду замијењене ријечима „протеклој календарској години“. Тако та одредба треба да гласи:

„**њ) добровољном даваоцу крви, који је протеклој календарској години дао крв два или више пута..... 2 радна дана.**“

Комисија затим прелази на сљедећу тачку дневног реда.

Ад. 4: Разно.

Предсједавајући Комисије констатује да је Комисија на својој претходној сједници усвојила одлуку број: 01-78-12/22 од 24.02.2022. год, којом је учесницима у закључивању Колективног уговора предложено да размотре могућност повећања износа накнаде за рад предсједавајућег, чланова и секретара Комисије, имајући у виду сложеност и обим послова које обављају, а нарочито ангажовање на изради Анекса I Колективног уговора. У међувремену се нико од надлежних није очитовао по овом приједлогу, а Комисија је на овој сједници иницирала и низ нових измјена Колективног уговора, односно доношење Анекса II истог, те и припремила приједлог истог, чиме је потврдила оправданост предложеног повећања накнаде, па тим поводом једногласно доноси

6. ОДЛУКУ

УРГИРА СЕ да учесници у закључивању Колективног уговора размотре могућност повећања износа накнаде за рад предсједавајућег, чланова и секретара Комисије, а из разлога изнесених у Одлуци број: 01-78-12/22 од 24.02.2022. год, те имајући у виду и актуелни рад на припреми приједлога Анекса II Колективног уговора МХ „Електропривреда Републике Српске“.

Осим тога, предсједавајући Комисије констатује да ће секретар Комисије припремити текст приједога Анекса II Колективног уговора, према одлукама донесеним на данашњој сједници, као и образложење истог.

Овим је дневни ред данашње сједнице исцрпљен, те предсједавајући исту закључује. Сједница Комисије је завршена у 12,30 часова.

Записник водио секретар Комисије:

Ранко Шопин, дипл. правник

Достављено:

- члановима Комисије,
- евиденција и
- а/а.

Предсједавајући Комисије:

Бранислав Бокић, дипл. правник